

Péče o nemocné ničí živnostníky

Dobrovolně si platí nemocenské pojištění, ale když jejich blízcí onemocní třeba rakovinou, na ošetřovné OSVČ nedosáhnou

VOJTĚCH WOLF

PRAHA Pan Jiří (*celé jméno si nepřál zveřejnit; pozn. red.*) pracuje sám na sebe jako obchodník. Ve chvíli, kdy mu na jaře letošního roku těžce onemocněla manželka, se rozhodl, že o ni bude pečovat. Netušil, co je čeká.

„Když to začalo být kritické, tak mi lékařka řekla, že mám nárok na týden ošetřovného. Nevěděla ale, že jako živnostník na to nemám podle zákona nárok. Když jsem si zažádal na České správě sociálního zabezpečení, přišlo mi po čtrnácti dnech, že na dávku nemám nárok. Odvolal jsem se tedy a v reakci na to mi odpověděli, že v příslušném paragrafu zákona o nemocenském pojištění je jasně napsáno zaměstnanec, a nikoliv pojištěnec, takže nic nedostanu ani přesto, že si dobrovolně platím nemocenské pojištění,“ řekl LN pan Jiří.

Změnit to chce poslanec Patrik Nacher (ANO), který problém řeší s Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) a Sdružením podnikatelů a živnostníků ČR (SPŽ ČR). Podporu by Nacher měl přitom patřit i od ministra průmyslu a obchodu Karla Havlíčka (za ANO).

Jediné slovo

„Fakticky jde jen o změnu jednoho slova v zákoně ze zaměstnanec na pojištěnec. Jde podle mého sice o drobnou, ale zároveň systémovou nespravedlnost. Pravidelně se to týká nejspíše jen několika desítek, možná stovek lidí, kteří by toho využili. Princip, že nárok na ošetřovné mají jen zaměstnanci, je zvláštní,“ uvedl Nacher. S tím, že se zaměřem chce nejprve seznámit své kolegy v poslanceckém klubu. „Je možné, že například ministerstvo práce a sociálních věcí (MPO) s tím bude mít problém, protože se bojí finančních nároků. Když jsem se ptal, nedostal jsem žádnou vazbu, proč je současný stav správný,“ dodal poslanec.

„Jednou z priorit MPO je podpora živnostníků a podnikatelů. Z nedávno představeného živnostenského balíčku je zřejmé, že to myslíme vážně. Bylo by tedy logické, aby při splnění stanovených podmínek měli živnostníci

Nerovné nemocenské pojištění

9,35 % 9,35 % čili 96 134 z celkem 1 028 082 OSVČ registrovaných k letošnímu pololetí si platilo nemocenské pojištění

Jak to mají živnostníci

Nemocenské pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) je dobrovolné.

Živnostník má podmíněný nárok na čtyři peněžité dávky:

- nemocenskou
- peněžitou pomoc v mateřství
- otcovskou
- dlouhodobé ošetřovné

Foto Shutterstock / Šk

Jak to mají zaměstnanci

Nemocenské pojištění je součástí povinných sociálních odvodů.

Zaměstnanci mají nárok na šest dávek:

- nemocenskou
- peněžitou pomoc v mateřství
- otcovskou
- dlouhodobé ošetřovné
- ošetřovné
- vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství

stejně zacházení, jako mají zaměstnanci. Samozřejmě by se nejdříve muselo vše vyhodnotit, i co se týče sociálně-ekonomických dopadů,“ řekl LN ministr průmyslu Havlíček.

„Ve věci ošetřovného usilujeme o to, aby OSVČ byly konečně brány jako osoby první kategorie, a nikoliv, tak jak je to dnes, občane druhé kategorie,“ potvrzuje Jiří Víšek, předseda SPŽ ČR.

Jak vyčíslit ušlý příjem?

Podle ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) to však opodstatněný důvod má. „Dávky nemocenského pojištění obecně nahrazují ušlý příjem z činnosti, kterou pojištěnec nemůže z důvodů sociální události vykonávat. To se týká i ošetřovného. S ohledem na skutečnost, že v případě ošetřovného by bylo ve výše uvedených případech jen stěží doložitelné, zda tato dávka pojištěnci skutečně nahrazuje ušlý příjem, když uvedené osoby nemají pevně stanovenou pracovní dobu, byl zmíněný okruh osob z nároku vyloučen,“ říká mluvčí resortu Barbara Hanousek Eckhardová. A dodala, že MPSV proto o změně ve prospěch živnostníků neuvažuje.

„Dle současného znění zákona dochází ke zcela zjevné nespravedlnosti, kdy si dvě osoby platí pojištění, ale čerpat jej může pouze

jedna z nich – zaměstnanec. Nemáme pochyb o tom, že pokud odvádí pojistné zaměstnanec i živnostník, pak by nárok na ošetřovné měli mít oba, a nikoliv právě pouze zaměstnanec, tak jak to zákon nyní předpokládá,“ reaguje šéf AMSP ČR Zdeněk Tomiček.

Proti zavedení ošetřovného i pro živnostníky by přitom nebyl ani odborový předák Josef Středula. „Dokážu si představit, aby podnikatelé měli nárok na ošetřovné, pokud se o někoho budou starat. Jednou z otázek, kterou by však bylo třeba vyřešit, je, z čeho se bude počítat základ pro výpočet dávky,“ říká Středula s jedním velkým „ale“.

„Bezpochyby by to zatížilo současný systém pro výplatu dávek. Tady je i otázka, jak se dnes podnikatelé OSVČ na nemocenském pojištění podílejí a přispívají do něj. Pokud něco chtějí, tak by se měla zavést nějaká platba, která oprávněným OSVČ z tohoto titulu čerpat,“ soudí Středula.

Hlava sedm

Podle Tomička z AMSP ČR přitom nehrozí, že by se najednou ozvaly tisíce živnostníků a začaly ošetřovné hromadně využívat a tím nějak výrazně zatížily státní rozpočet. „Ošetřovné je jednou ze šesti dávek našeho nemocenského systému a v podstatě pomáhá v si-

tuaci, kdy se rozhodnete ošetřovat nemocného člena vaší domácnosti. Je zřejmé, že nemocného člena domácnosti může mít živnostník stejně tak jako zaměstnanec,“ doplňuje Tomiček.

Dnes mají OSVČ, které si nemocenské pojištění dobrovolně platí, nárok na nemocenskou, peněžitou pomoc v mateřství, otcovskou a dlouhodobé ošetřovné. Podle Víška ze sdružení podnikatelů a živnostníků i tady může nastat problém, konkrétně u posledního zmíněného bodu. „Závažným nedostatkem zákona je hlava sedm, kde mezi podmínkami nároku na dlouhodobé ošetřovné je uvedena

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení, ministerstvo práce a sociálních věcí

Živnostník nemá nárok na vyplacení dlouhodobého ošetřovného, i když se stará o na smrt nemocnou blízkou osobu. Je to v podstatě finanční a psychická likvidace nemocného i toho, kdo se něj stará...

”

nesmyslná podmínka, že došlo k závažné poruše zdraví, která si vyžádala hospitalizaci, při níž byla poskytována léčebná péče alespoň sedm kalendářních dnů po sobě jdoucích, nejde-li o akutní lůžkovou péči standardní poskytovanou ošetřovanému osobě za účelem provedení zdravotních výkonů, které nelze provést ambulantně,“ vysvětluje Víšek.

Důvodem „nesmyslnosti“ podmínky podle něj je, že v případě těžkých onkologických postižení není nemocná osoba hospitalizována buďto vůbec, nebo jen dva až tři dny a je okamžitě propuštěna domů, a to i přesto, že se jedná

o tak závažné onemocnění, které končí ve většině případů fatálními následky během měsíců, týdnů či pouhých dnů.

Ostatně to potvrzuje příklad pana Jiřího, který si právě z těchto důvodů už o dlouhodobé ošetřovné raději nežádal. „V případě onkologického postižení nemá blízká osoba nemocného vůbec nárok na vyplacení dlouhodobého ošetřovného, a to i přes skutečnost, že se stará o na smrt nemocnou blízkou osobu. Je to v podstatě finanční a psychická likvidace nejen nemocného, ale i jeho blízké osoby, která se o nemocného v nejtěžších chvílích stará,“ říká závěrem pan Jiří.

Němci diskutují o zdanění příliš levných letenek

IVANA PEČINKOVÁ

MNICHOV/PRAHA Křesťansko-sociální unie Bavorska (CSU) chce zakročit proti krátkým vnitroeurovropským letům v ceně pod 50 eur (necelestých 1300 korun) a daňově je zatížit. Tedy alespoň podle Alexandra Dobrindta, šéfa poslanců frakce CSU v Bundestagu.

„Letenky za devět eur po Evropě nemají nic společného ani s tržním hospodářstvím, ani s ochranou klimatu,“ citoval Dobrindta minulý týden deník Bild-Zeitung. „Létání potřebuje stanovenou minimální cenu a cestování vlakem snížení daně z přidané hodnoty,“ řekl politik, který před šesti lety šéfoval straně, jež nyní spolu s Křesťanskodemokratickou unií (KDU) kancléřky Angely Merkelové a sociálními demokraty vládnou Německu.

Podle listu návrh na extra zdanění levných letenek je na programu ztřeštějšího jednání CSU. To však generální tajemník strany Markus Blume popírá. Podle serveru tagesschau.de rozhořčeně zdůraznil, že nic takového nebylo domluveno a že CSU je strana tradičně usilující naopak o snižování daní.

Dobrindtův návrh odmítá i spolkový zmocněnec pro leteckou dopravu Thomas Jarzombek. „V koaliční smlouvě jsme se domluvili, že nebudeme zvyšovat žádné daně. Je nutné přesně ověřit, zda taková úprava nepovede k tomu, že letadla budou létat prázdná

„Létání potřebuje stanovenou minimální cenu a cestování vlakem snížení daně z přidané hodnoty“

ALEXANDER DOBRINDT
šéf poslanců frakce CSU
v Bundestagu

a lidé s menšími příjmy ztratí mobilitu, aniž by se snížila produkce oxidu uhličitého,“ uvedl politik sestřerské CDU. A dodal, že podle něj by se měl problém snižování emisí v letecké dopravě řešit na celoevropské úrovni.

Studie Německého centra pro leteckou a vesmírnou dopravu z letošního května spočítala, že v důsledku dravé konkurence na trhu nízkonákladových letů si němečtí zákazníci mohli v období

od září loňského roku do letošního března každý týden vybírat ze 700 leteckých linek. Některé letenky jsou přitom k mání už za 50 eur. Největší porci z týdenního koláče si ukrojily aerolinky Ryanair (250 spojů) a Eurowings (235). Co do počtu letů dominuje na německém trhu levných letenek s více než 50 procenty Eurowings. Každý týden na německých letištích vzletlo 5300 letadel, o desetinu více než loni.

Naproti tomu ceny letenek klesají. Podle autorů studie je důvodem velká konkurence a také snížení váhy zavazadel, která jsou přepravována v ceně letenky.

Nicméně v průběhu letošního června došlo podle německých výzkumníků po mnoha letech nepřetržitého růstu počtu letadel, pasažérů i leteckých spojů k ochlazení – a to v celosvětovém měřítku. Před rokem v červnu letadlem cestovalo globálně zhruba 3,3 milionu lidí, letos o pouhých sto tisíc více, takže tempo růstu osobní letecké dopavy výrazně zpomaluje. Navíc, v samotném Německu se v červnu počet leteckých cestujících snížil o 1,7 procenta.

AUTOŠKOLA

NOVÝ SERIÁL OD 13. ZÁŘÍ LIDOVÉ NOVINY

PRO
ZAČÁTEČNÍKY
I ZKUŠENÉ
ŘIDIČE

PŘEDPLATNÉ
NA 5 TÝDNŮ
ZA 430 Kč

BODOVÝ SYSTÉM

Nejčastější prohršky motoristů

DOPRAVNÍ ZNAČENÍ

Novinky na českých a evropských silnicích

JAK SE SPRÁVNĚ CHOVI V SILNIČNÍM PROVOZU

AUTO ŠKOLA

Jak vybrat tu správnou Senioři za volantem

Objednávejte na 225 555 533 nebo na www.lidovenoviny.cz/autoskola.

Nabídka platí do 11. 9. 2019.